

VERZEKEREN EN GENETICA

15 APRIL 2023

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Even voorstellen

Matthijs Timmermans

Beleidsadviseur

Verbond van Verzekeraars

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Belangrijkste boodschap

Ook na een DNA-test is vaak nog een verzekering mogelijk

Programma

- ▶ Algemene informatie over verzekeren en medische acceptatie
- ▶ Regelgeving over verzekeren en erfelijkheid
- ▶ Kort:
 - ▶ Zorgverzekeringen
 - ▶ Regelgeving in België
- ▶ Tips

Wat is een verzekering?

Artikel 7:925 Burgerlijk Wetboek:

- ▶ Verzekering is een overeenkomst waarbij [...] bij het sluiten der overeenkomst voor partijen **geen zekerheid bestaat**, dat, wanneer of tot welk bedrag enige uitkering moet worden gedaan, of ook hoe lang de overeengekomen premiebetaling zal duren.

Een verzekering is bedoeld om de gevolgen van een **onzeker voorval** (met financiële middelen) te ondervangen.

Waarom een medische keuring?

Verzekeraar neemt financiële gevolgen onzekere voorval (risico) over

-> moet dus weten hoe groot dat risico ongeveer is

Mededelingsplicht op basis van Burgerlijk Wetboek

NB: bij vrije keuze voor klant en verzekeraar: geen verplichting tot sluiten óf accepteren

Soorten verzekeringen met keuring

- ▶ Levensverzekeringen, zoals
 - ▶ Overlijdensrisicoverzekering (ORV): bijv. zodat nabestaanden woonkosten kunnen blijven betalen
 - ▶ Uitvaartverzekering: zodat uitvaart betaald kan worden
- ▶ Arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (AOV), zodat zelfstandigen bij arbeidsongeschiktheid een inkomen hebben

Wet- en regelgeving bij keuring

1. Burgerlijk Wetboek
2. Wet medische keuringen (Wmk)
3. Protocol verzekeringskeuringen van verzekeraars, artsen en patiënten
4. Wet gelijke behandeling chronisch zieken en gehandicapten
5. Algemene verordening gegevensverwerking (Avg)
6. Wet Geneeskundige Behandelovereenkomst (WGBO)
7. Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG)

Proces medische keuring

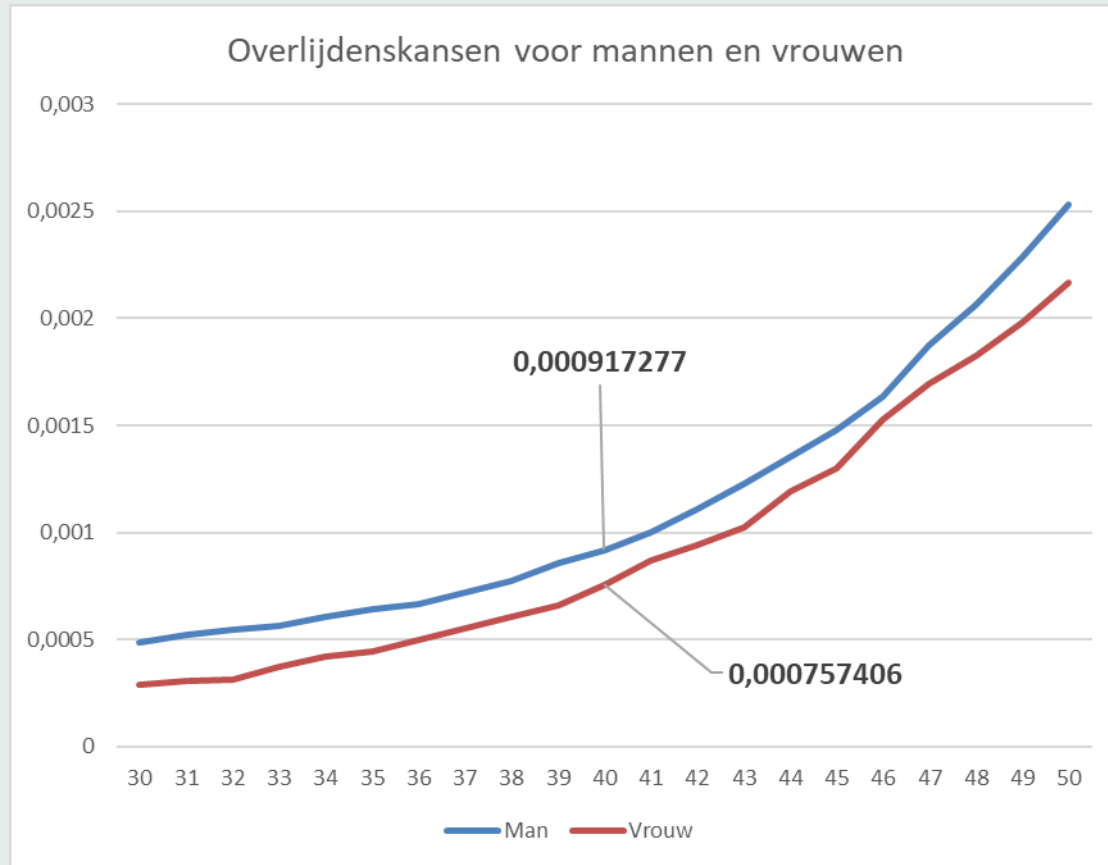
- ▶ Gezondheidsverklaring
- ▶ Eventueel:
 - ▶ Aanvullende vragen
 - ▶ Fysieke keuring (algemeen of gericht)
 - ▶ Informatie van zorgverlener, met machtiging aanvrager opgevraagd
 - ▶ Familieanamnese (boven vragengrens)

Hoe wordt het risico vastgesteld?

1. Door of onder verantwoordelijkheid van een arts
2. Op basis van:
 - a. Wetenschappelijke literatuur
 - b. Epidemiologie
 - c. Statistiek
 - d. Eigen 'portefeuille' = al verzekerde groep
 - e. Medische handboeken van (internationale) herverzekeraars
3. Gedurende de looptijd van de verzekering \neq hele leven
4. Vergelijking risico klant met de risico's van de vergelijkbare leeftijdsgenoot zonder de aandoening

Gemiddelde sterftekans komende jaar

Sterftekans 0,00091 = 91 op de 100.000 overlijdt (0,091%)

Sterftekans 1 = 1 op 1 overlijdt dat jaar (100%)

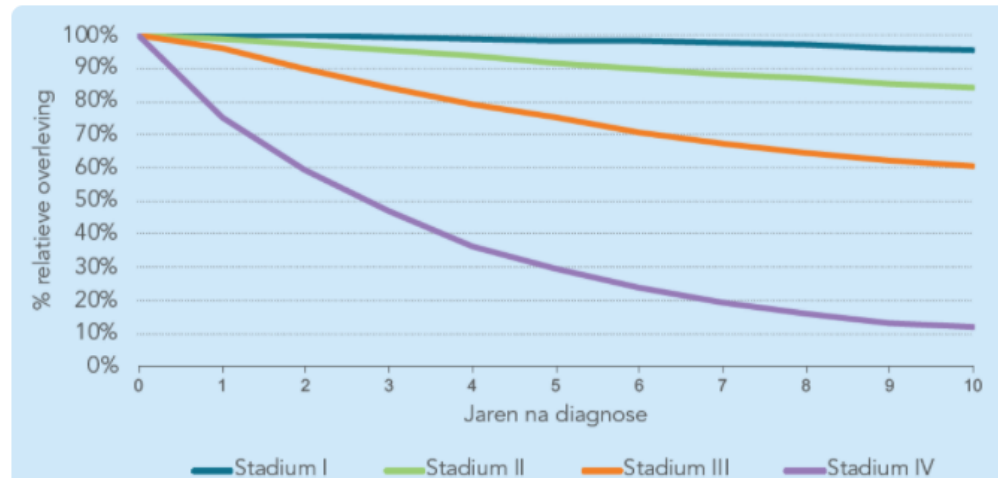
De sterftekans stijgt dus als je ouder wordt.

Voorbeeld: ex-borstkanker bij levensverzekering

Overleving borstkanker

De 10-jaarsoverleving voor vrouwen met borstkanker is de afgelopen 20 jaar zichtbaar gestegen. De sterkste verbetering is te zien bij patiënten met een stadium II en III bij diagnose. De overleving van borstkanker wordt sterk bepaald door het stadium bij diagnose. Van de patiënten met stadium I is **95% na 10 jaar nog in leven**, terwijl patiënten met stadium IV (uitgezaaide borstkanker) een 10-jaarsoverleving hebben van 12% (zie figuur).

figuur Relatieve overleving voor patiënten gediagnosticeerd met invasieve borstkanker tussen 2009 en 2019 naar stadium bij diagnose (mannen en vrouwen gecombineerd)

Bron: IKNL

Risico	Sterftekans
Zonder borstkanker	0,1%
Borstkanker stadium 1	0,5%*

* 5% overlijdt in een periode van 10 jaar, dus 0,5% per jaar

Impact op premie	Premie
Zonder borstkanker	€ 100
Borstkanker stadium 1	€ 500

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Uitkomsten medische keuring

- Advies medisch adviseur aan verzekeraar
- Mogelijkheden voor afwikkeling verzekeringsaanvraag:
 - a. normaal accepteren
 - b. met premieopslag (tijdelijk of vast)
 - c. accepteren met uitsluiting (vaak bij AOV)
 - d. niet accepteren
- Bij b-d bericht aan aanvrager, recht op toelichting

Uitzondering op keuring: uitslag DNA-tests

Doel verzekeraars en wetgever:

Voorkomen dat mensen geen test ondergaan terwijl daar wel goede redenen toe zijn, omdat ze de uitslag zouden moeten melden bij aanvraag verzekering.

Uitzondering op keuring: uitslag DNA-tests

Onder vragengrens géén

1. vragen over DNA-test
2. familieanamnese
3. vragen naar preventieve behandelingen i.k.v. een genetische aanleg

Als ziekte manifest is, dan moet het wel gemeld worden

De vragengrenzen

<u>Product</u>	<u>nu</u>	<u>vanaf 1 juli 2023</u>
Levensverzek:	€ 294.803	€ 328.131,-
AOV:	€ 42.745 / € 28.616	€ 47.578,-/€ 31.851,-

Als iemand in een periode van drie jaar meerdere verzekeringen aanvraagt, worden de verzekerde bedragen bij elkaar opgeteld.

NB: dit zijn wettelijk vastgelegde (minimum)bedragen. Veel verzekeraars hanteren hogere bedragen.

En zorgverzekeringen?

- ▶ Basisverzekering: geen keuring
- ▶ Aanvullende verzekering:
 - ▶ Bij overstap naar soortgelijke AV: geen keuring
 - ▶ Bij afsluiten nieuwe AV: wel medische vragen, maar verschillen per verzekeraar.

En in België?

- ▶ Genetische gegevens mogen niet worden opgevraagd of verwerkt door verzekeraar
- ▶ Als een ziekte met genetische oorsprong zich gemanifesteerd heeft, moet deze meegedeeld worden

Tips (1)

1. Denk niet dat je na DNA-test onverzekerbaar bent
2. ORV vaak niet verplicht bij hypotheek of Nationale Hypotheekgarantie (kan wel zinvol zijn)
3. Je hoeft niet hele hypotheeksom te verzekeren
4. Veel verzekeraars hanteren een hogere vragengrens dan de wettelijke vragengrens.
5. Financieel adviseur kan helpen

Tips (2)

1. Melden betekent: individuele beoordeling
2. Je kunt het medisch advies 'aanvechten'
3. Je kunt het bij een andere verzekeraar proberen
4. Je kunt informeren naar mogelijkheden herverzekering
5. Wacht niet te lang met (nadenken over) verzekeren
6. Denk aan AOV als je overweegt wel/geen zzp'er te worden

Vragen en gesprek

Meer informatie

www.erfelijkheid.nl/verzekeren

www.verzekeraars.nl/publicaties/longreads/gezondheidsverklaring

VERBOND VAN VERZEKERAARS